

ZBORNICA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

VODNIK ZA SIBROKOVNI IZPITI

Bogdana Dražič, Slavko Gabrovšek, Katja Židan, Vlado Krajcar, Robi Lesnik

Izpitni program za pooblaščenega arhitekta

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije

Ljubljana, avgus 2026

KAZALO

3	NAMEN DOKUMENTA
	PRAVNE PODLAGE
4	KAKO UPORABLJATI VODNIK
5	POSTOPEK OPRAVLJANJA STROKOVNEGA IZPITA
	Faza 0 Priprava
6	Faza 1 Prijava
7	Faza 2 Pregled / izbor izpitnih nalog
	Faza 3 Oddaja pisnih izpitnih nalog
	Faza 4 Potrditev izpolnjevanja pogojev
8	Faza 4 Ustni izpit
	Izpitne vsebine
9	Potek ustnega izpita
	Posebni del – področje arhitekturnega projektiranja
10	Posebni del – področje podrobnejšega prostorskega načrtovanja
	Splošni del I
	Splošni del II
	Splošni del III
11	Ocenjevanje
12	Popravni izpit
	Neopravljen strokovni izpit
	Odjava od opravljanja ustnega izpita
13	Literatura
15	PRILOGA 1 Merila za referenčno delo s področja arhitekturnega projektiranja
16	PRILOGA 2 Vsebina pisne naloge s področja arhitekturnega projektiranja
17	PRILOGA 3 Merila obvezna vsebina za referenčno delo s področja OOPPN
19	PRILOGA 4 Vsebina pisne naloge s področja OPPN

NAMEN DOKUMENTA

Ta dokument določa program strokovnega izpita za pridobitev poklicnega naziva pooblaščen arhitekt in kandidata vodi skozi postopek opravljanja strokovnega izpita pri ZAPS.

Dokument je namenjen predvsem kandidatom, ki se pripravljajo na strokovni izpit, hkrati pa tudi mentorjem, članom izpitne komisije, poročevalcem in pristojni službi ZAPS, saj na enem mestu pregledno združuje opise postopka, izpitnih vsebin, referenčnih del, pisnih nalog in meril ocenjevanja.

PRAVNE PODLAGE

Temeljni pravni podlagi za strokovni izpit sta *Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti* (ZAID) ter *Splošni akt o strokovnem izpitu za pooblaščenega arhitekta, pooblaščenega krajinskega arhitekta in pooblaščenega prostorskega načrtovalca*.

ZAID določa osnovna pravila: kdo lahko pristopi k strokovnemu izpitu, kje se izpit opravlja, da se izpit opravlja pred izpitno komisijo, da opravljanje izpita ni javno ter da se izpit praviloma opravlja ustno na podlagi referenčnih del, pisno pa samo v primeru, da kandidat referenčnih del ne more predložiti.

Program strokovnega izpita ZAPS določa cilje, vsebine, merila in ocenjevalne kriterije strokovnih izpitov ZAPS ter podrobneje opredeljuje postopek opravljanja strokovnega izpita.

Kaj je namen izpitnega programa in vodnika? Komu je namenjen?

Pot kandidata

Vodnik je razdeljen na tri ravni. Prva raven pojasni celoten postopek v kratkih opisih in je namenjena vsakemu kandidatu, ki se želi na hitro seznaniti s postopkom. Druga raven vsebuje širši opis posameznih faz postopka. Tretja raven vsebuje podrobne opise nekaterih faz, potrebnih pri izdelavi in pripravi gradiva za prijavo na strokovni izpit.

Če ...	... začnite pri poglavju
... šele razmišljate o strokovnem izpitu	... Pot kandidata
... ste v fazi priprave	... Faza 0: priprava
... ste že zbrali referenčna dela	... Faza 2, priloga 1 in priloga 3
... ste prejeli ali želite pridobiti pisno nalogo	... Faza 0, priloga 2 in priloga 4
... se želite prijaviti na strokovni izpit	... Faza 1: prijava
... ste povabljeni na ustni izpit	... Faza 5: ustni izpit

Opis postopka

- kandidat zbere dokazila in preveri svoje reference (v primeru dvoma: klic na ZAPS),
- če ustreznih referenc nima, lahko zaprosi za predhodno dodelitev pisne izpitne naloge,
- ZAPS mu dodeli pisno nalogo (ali dve),
- kandidat se prijavi na strokovni izpit,
- ZAPS preveri popolnost kandidatove prijave in njegovo izpolnjevanje pogojev izda obvestilo o izpolnjevanju pogojev,
- kandidat izdelava in odda izpitni nalogi (pisno nalogo ali referenčno delo) za obe področji (projektiranje in OPPN),
- izpitna komisija izpitni nalogi pregleda,
- kandidat pristopi k ustnemu izpitu na izbranem izpitnem roku,
- po uspešno opravljenem ustnem izpitu ZAPS izda potrdilo.

POSTOPEK OPRAVLJANJA STROKOVNEGA IZPITA

FAZA 0	PRIPRAVA	
FAZA 0.1	preveritev dokazil o izpolnjevanju pogojev za pristop k izpitu	kandidat preveri pogoje, svoje praktične izkušnje, ustreznost mentorja in ustreznost referenčnih del
FAZA 0.2	predhodna določitev pisne naloge informativni dnevi/individualne korekture pripravljalni tečaj	
FAZA 0.3		
FAZA 0.4		
FAZA 1	PRIJAVA	kandidat odda popolno prijavo z dokazili
FAZA 2	PREGLED/IZBOR IZPITNIH NALOG	• ustrezno referenčno delo → zagovor; • neustrezno ali manjkajoče referenčno delo → pisna naloga
FAZA 3	ODDAJA PISNIH IZPITNIH NALOG	kandidat izdelava in odda izpitni nalogi (pisno nalogo ali referenčno delo)
FAZA 4	POTRDITEV IZPOLNJEVANJA POGOJEV	ZAPS potrdi kandidatovo izpolnjevanje pogojev in formalno popolnost njegovih izpitnih nalog
FAZA 5	USTNI IZPIT	posebni del in splošni del pred izpitno komisijo
FAZA 6	POTRDILO	po uspešno opravljenem izpitu ZAPS izda potrdilo

Kako se kandidat pripravi na strokovni izpit?

FAZA 0.1

Kako se kandidat pripravi na strokovni izpit:

- Preveri ustreznost svoje izobrazbe, delovnih izkušenj, referenc (če o čem ni prepričan, pokliče na ZAPS).
- Če nima ustreznih referenčnih del ali tako želi, zaprosi za predhodno dodelitev pisne naloge.
- Za pomoč pri pripravi se lahko udeleži informativnih dnevo ali pripravljalnega tečaja.

FAZA 0.2 Predhodna določitev pisne naloge

- Kandidat lahko pred prijavo na strokovni izpit z vlogo zaprosi za predhodno določitev pisne naloge s področja arhitekturnega projektiranja in/ali s področja OPPN.
- Izpolnjevanje pogojev za pristop k strokovnemu izpitu se v tej fazi še ne preverja.
- Akontacija za predhodno dodelitev se obračuna po veljavnem ceniku.
- Predhodno dodeljena pisna naloga je veljavna dve leti.

- Pomembno**
- V fazi predhodne določitve pisne naloge se izpolnjevanje pogojev za pristop k strokovnemu izpitu še ne preverja.
 - Predhodno določena pisna naloga je veljavna dve leti.

- Kandidat se k strokovnemu izpitu prijavi z oddajo prijave in predpisanih prilog.
- Popolna prijava mora biti oddana najmanj 60 dni pred razpisanim izpitnim rokom.
 - Priporočilo: Prijavo je smiselno oddati najmanj 75 dni pred izpitnim rokom, da je na voljo dovolj časa za morebitne dopolnitve.

FAZA 0.3 Informativni dnevi za pripravo pisne naloge

- Informativni dnevi za pripravo pisne naloge so namenjeni kandidatom, ki izdelujejo pisno nalogo s področja arhitekturnega projektiranja in/ali s področja OPPN.
- Organizirani so najmanj štirikrat letno, termini pa so objavljeni na spletni strani ZAPS do konca januarja tekočega leta.
- Udeležba je brezplačna, potrebna pa je prijava (najmanj pet dni pred dogodkom).
- Informativni dnevi potekajo v obliki skupinskega dela (predstavitve navodil za izdelavo pisne naloge, splošna vprašanja kandidatov ...).

FAZA 0.4 Pripravljalni tečaj za kandidate

- Pripravljalni tečaj je praviloma organiziran dvakrat letno; termini in program so objavljeni na spletni strani ZAPS v sklopu Izobraževanja.
- S plačilom celotnega pripravljalnega tečaja kandidat pridobi pravico do udeležbe na tečaju v obdobju dveh let.

FAZA 1 Prijava

Priloge k prijavi:

- Kopija osebnega dokumenta.
- Dokazilo o ustreznih izobrazbi.
- Potrdilo mentorja o pridobljenih praktičnih izkušnjah.
- Opis referenčnih del oziroma izjava, da kandidat referenčnih del ne more predložiti.
- Pisna izpitna naloga, če jo je kandidat že izdelal v predhodnem postopku.
- Projektna dokumentacija referenčnih del, če kandidat izpit opravlja na podlagi referenčnih del.
- Morebitna vloga za priznanje dela strokovnega izpita.

Nepopolna prijava

Če je prijava nepopolna, pristojna služba ZAPS kandidata v petih dneh pozove k dopolnitvi. Rok za dopolnitev je osem dni. Če kandidat pogojev za pristop k strokovnemu izpitu ne izkaže, ZAPS izda odločbo o neizpolnjevanju pogojev.

Plačilo stroškov

Ko pristojna služba ZAPS ugotovi, da kandidat izpolnjuje pogoje za opravljanje strokovnega izpita, kandidata o tem pisno obvesti in mu pošlje račun za plačilo stroškov strokovnega izpita. Stroški morajo biti plačani v roku, določenem v obvestilu oziroma splošnem aktu. Če ZAPS v določenem roku ne prejme plačila prijavnine, se šteje, da je kandidat od prijave odstopil. O tem je kandidat obveščen s sklepom.

FAZA 2 Pregled / izbor izpitnih nalog

- ZAPS preveri, ali predložena referenčna dela kandidata izpolnjujejo pogoje glede na merila, podana v prilogi 1 (Merila za referenčno delo s področja arhitekturnega projektiranja) in prilogi 3 (Merila in obvezna vsebina za referenčno delo s področja OPPN).
- ZAPS preveri, ali imajo predložene pisne naloge vse obvezne vsebine glede na zahteve v prilogi 2 (Vsebina pisne naloge s področja arhitekturnega projektiranja) in prilogi 4 (Vsebina pisne naloge s področja OPPN).

Ali referenčna dela ustrezajo merilom?	
DA	kandidat opravlja ustni izpit na podlagi referenčnega dela
NE	izpitna komisija določi pisno nalogo

FAZA 3 Oddaja pisnih izpitnih nalog

Kandidat na ZAPS odda popolno pisno nalogo, v katero je vključena vsa zahtevana vsebina.

ZAPS preveri popolnost oddane pisne naloge; ustreznost izpitne naloge se oceni na ustnem delu strokovnega izpita. Natančna zahtevana vsebina pisne naloge za področje arhitekturnega projektiranja je podana v prilogi 2, za področje OPPN pa v prilogi 4.

Ko ZAPS ugotovi, da je pisna naloga popolna, kandidatu pošlje obvestilo, ki to potrjuje in sporoča, da je s tem izpolnjen pogoj za pristop kandidata k ustnemu izpitu.

Če ZAPS ugotovi, da pisna naloga ni popolna, kandidata o tem obvesti. Kandidat lahko nalogo dopolni in jo ponovno odda. Veljavnost pisne naloge je dve leti od njene določitve.

Če kandidat v tem roku ne odda popolne pisne naloge in z dodeljeno nalogo ne pristopi k ustnemu izpitu, ZAPS izda sklep o neopravljenem izpitu.

FAZA 4 Potrditev izpolnjevanja pogojev

ZAPS kandidatu, ki vsaj 30 dni pred ustnim izpitom odda popolno pisno nalogo/popolni pisni nalogi oziroma ustrezna referenčna dela, potrdi izpolnjevanje pogojev za pristop k ustnemu izpitu.

FAZA 5 Ustni izpit

Strokovni izpit za pooblaščenega arhitekta se opravlja ustno pred izpitno komisijo. Opravljanje strokovnega izpita ni javno. Ustni izpit obsega posebni in splošni del.

Izpitne vsebine

Posebni del je vezan na strokovno področje in na praktične izkušnje kandidata, ki se preverjajo na podlagi referenčnega dela ali pisne naloge. Splošni del obsega vsebine, ki so skupne oziroma primerljive za vse kandidate.

Posebni del	1	Arhitekturno projektiranje – zagovor	zagovor referenčnega dela ali pisne naloge	15 min.
		Arhitekturno projektiranje – vprašanja s področja naloge	pet vprašanj s področja naloge, oz. referenčnega dela	15 min.
	2	Arhitekturno projektiranje – bistvene in druge zahteve	vprašanja s področja izpolnjevanja bistvenih in drugih zahtev pri projektiranju stavb in objektov odprtega prostora	15 min.
	3	OPPN – zagovor	zagovor referenčnega dela ali pisne naloge OPPN	15 min.
Splošni del		OPPN – vprašanja s področja naloge	tri vprašanja s področja naloge, oz. referenčnega dela	15 min.
	4	OPPN – splošna vprašanja	vprašanja s področja podrobnega prostorskega načrtovanja	15 min.
	5	Splošni del I	tematska uporabna naloga s področja projektiranja, gradnje, rekonstrukcije, vzdrževanja ali spremembe namembnosti	15 min.
	6	Splošni del II	vprašanja iz <i>Uredbe o razvrščanju objektov</i> , <i>Pravilnika o začasnih objektih</i> ter <i>Pravilnika o projektni in drugi dokumentaciji</i>	15 min.
	7	Splošni del III	tematska naloga iz popisov in predizmer ter vprašanja s področja investicijskih procesov, nadzora in gradnje	15 min.

Potek ustnega izpita

Za področje arhitekturnega projektiranja dobi 2 × 5 vprašanj, za OPPN 3 vprašanja. Vprašanja so izpisana na obrazcu, na katerem si ob opornih točkah za svoje odgovore pripravi tudi izhodiščne točke za predstavitev svoje izpitne naloge.

Posebni del – področje arhitekturnega projektiranja

Predstavitev izpitne naloge se opravi po naslednjih korakih:

1 Zahteve, pogoji in cilji naloge
Senat preverja kandidatovo večščino oblikovanja kratkega povzetka zahtev in ciljev. Kandidat predstavi investicijsko namero investitorja, kratko vsebino želenega in predvidenega programa, oblikovanje programske naloge in način umeščanja programa.

2 Določanje osnovnih lastnosti objekta in prostora umeščanja
Senat preverja kandidatovo večščino določanja vrste objekta, vrste gradnje, stanja prostora in pogojev gradnje. Kandidat mora biti sposoben iz javno objavljenih podatkov in določil prostorskega akta definirati vse robne pogoje, ki vplivajo na načrtovano gradnjo v povezavi z njeno vrsto in zmogljivostjo. Vse relevantne robne pogoje, ugotovitve in predpise, ki jih je treba pri načrtovani gradnji upoštevati, poda v strnjeni obliki točk.

3 Zasnova projektne dokumentacije, postopki dovoljevanja in pričetek gradnje
Senat preverja kandidatovo večščino vodenja projektiranja. Kandidat mora biti sposoben v strnjenih točkah podati vsa potrebna opravila – dele procesa od snovanja do dovoljevanja uporabe – ter naštet i vso dokumentacijo, ki je za izpeljavo celotnega procesa v njegovih različnih fazah potrebna.

4 Prostorske in tehnične rešitve v dokumentaciji
Senat preverja kandidatovo večščino načrtovanja objekta in sposobnost izdelave popolne in pravilne projektne dokumentacije oziroma, v primeru referenčnega dela, ob njenih morebitnih pomanjkljivostih njegovo distanco do projektiranih rešitev in sposobnost predstaviti boljšo, pravilnejšo rešitev. Kandidat mora izkazati sposobnost priprave dokumentacije za potrebe snovanja objekta in dovoljevanja ter njegove uporabe, sposobnost priprave izvlečka iz dokumentacije z navodili za izvedbo gradbenih in obrtniških del ter tudi sposobnost priprave potrebnih elaboratov in izkazov, obveznih za načrtovanje objekta.

5 Način izvajanja in izvedba
Senat preverja kandidatovo poznavanje postopkov izvajanja gradnje ter poteka izvedbe stavbe, obdelane v izpitni nalogi. Kandidat mora izkazati poznavanje predvidenih tehnologij in postopka gradnje.

Po predstavitvi referenčnega dela oziroma pisne naloge kandidat odgovarja na vprašanja v povezavi z njo. Če zagovor naloge opravi, nadaljuje z odgovori na vprašanja s področja izpolnjevanja bistvenih in drugih zahtev.

Prvi dan opravljanja strokovnega izpita poteka posebni del. Kandidat ima pred pričetkom odgovarjanja za posamezno strokovno področje 45 minut časa za pripravo. Pred tem prejme vprašanja s področja naloge in splošna vprašanja.

Posebni del – področje podrobnejšega prostorskega načrtovanja

Predstavitev naloge se opravi po naslednjih korakih:

- 1 Predstavitev stanja prostora, analize
 - Senat preverja kandidatovo veščino odčitavanja naravnih in ustvarjenih lastnosti ožje in širše lokacije prostorske ureditve, razumevanja pravnih izhodišč, ocene preučenega in sinteze ugotovljenega.
- 2 Variantne rešitve, pojasnilo izbora, predstavitev prostorske rešitve
 - Senat preverja kandidatovo veščino načrtovanja zapletenih kompozicij stavb in zunanjih ureditev v grajenem tkivu naselja ob upoštevanju strokovnih in pravnih urbanističnih izhodišč, njegovo sposobnost variantnega razmišljanja in zmožnost strokovno utemeljene izbire ustrezne variante.
- 3 Predstavitev izbranih regulacijskih načel in posameznih elementov odloka
 - Senat ugotavlja kandidatovo sposobnost jasnega in nedvoumnega izražanja določil v grafični in pisni obliki, ob upoštevanju pravnih izhodišč, elementov regulacije in nomotehničnih pravil.

Po opravljeni predstavitvi kandidat prejme tri vprašanja s področja podrobnega prostorskega načrtovanja (v povezavi s pisno nalogo/referenčnim delom), ki jih pripravi poročevalec.

Če kandidat uspešno opravi celoten sklop, ki obsega predstavitev nalogem oziroma referenčnega dela in vprašanja v zvezi z njo, nadaljuje z odgovarjanjem na tri teoretična vprašanja s področja podrobnega prostorskega načrtovanja.

Splošni del I

Kandidat izžreba tematsko uporabno nalogo s področja projektiranja in gradnje novih stavb, rekonstrukcije obstoječih stavb ali vzdrževanja stavb in spremembe namembnosti ter na primeru te naloge senatu predstavi ustrezen postopek. V predstavitvi mora izkazati poznavanje in sposobnost uporabe:

- splošne zakonodaje:
 - *Obligacijski zakonik*
 - *Stvarnopravni zakonik*
 - *Zakon o splošnem upravnem postopku*
 - *Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah*
- sektorske zakonodaje:
 - *Gradbeni zakon* (GZ-1) – podzakonski/izvršilni predpisi
 - *Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti* (ZAID)
 - *Zakon o urejanju prostora* (ZUreP-3)
 - *Zakon o katastru nepremičnin*
 - *Zakon o varstvu okolja*

Splošni del II

Kandidat izžreba pet vprašanj s področja *Uredbe o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22), Pravilnika o začasnih objektih (Uradni list RS, št. 79/22)* ter *Pravilnika o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23)*.

Splošni del III

Kandidat izžreba tematsko uporabno nalogo s področja izdelave popisov in priprave predizmer ter štiri vprašanja s področja vodenja investicijskih procesov, nadzora, gradnje in standardov ZAPS.

Ocenjevanje

Vsak odgovor na ustnem izpitu se oceni z oceno od 1 do 5, in sicer po naslednjih merilih:

Ocena 1: Kandidat ne zna odgovoriti na vprašanje niti s pomočjo senata ali pa vprašanja sploh ne razume. Referenčno delo ali pisna naloga sta površna in pomanjkljiva, kandidat ne pozna ustreznih rešitev.

Ocena 2: Kandidat pomanjkljivo odgovori na vprašanje, ker je njegovo poznavanje referenčnega dela, pisne naloge ali materije šibko. Zanaša se na spodbude senata. Naloga je površna in nepopolna.

Ocena 3: Kandidat odgovori na vprašanje s pomočjo senata, pri pisni nalogi/referenčnem delu in odgovorih so opazne večje napake ali praznine, na vprašanja odgovori s težavo.

Ocena 4: Kandidat odgovori na vprašanje z malo napakami, dokaj samostojno. Njegovo poznavanje tematike je dobro, svoje mnenje izrazi dokaj jasno. Pisna naloga oziroma referenčno delo sta izdelana v skladu s pravili stroke in navodili.

Ocena 5: Kandidat na vprašanja odgovarja suvereno, govori samostojno. Svoje mnenje in definicije izrazi jasno in jih podpre z argumenti. Pisna naloga oziroma referenčno delo sta dovršena, podkrepljena z izvedbenimi navodili in opozorili ter izdelana v skladu s pravili stroke in navodili.

Da kandidat uspešno opravi posamezen sklop, mora doseči najmanjše število točk, določeno v merilih ocenjevanja.

		sklop	Največ	Prag
Posebni del	1	Arhitekturno projektiranje – zagovor	25	38
		Arhitekturno projektiranje – vprašanja s področja naloge	25	
	2	Arhitekturno projektiranje – bistvene in druge zahteve	25	18
	3	OPPN – zagovor	15	21
		OPPN – vprašanja s področja naloge	15	
	4	OPPN – splošna vprašanja	15	10
Splošni del	5	Splošni del I	25	18
	6	Splošni del II	25	18
	7	Splošni del III	25	18

Strokovni izpit za pooblaščenega arhitekta kandidat opravi, če je uspešen pri vseh sedmih vsebinskih sklopih ustnega izpita. ZAPS kandidatu izda potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu.

Strokovni izpit za pooblaščenega arhitekta kandidat opravi, če je uspešen pri vseh sedmih vsebinskih sklopih ustnega izpita.

Kaj, če mi ustnega izpita ne uspe opraviti?

- Popravni izpit**
- Če kandidat uspešno opravi vsaj tri vsebinske sklope ustnega izpita, med katerimi mora biti pozitivno ocenjen pri zagovoru in vprašanjih v povezavi z izpitno nalogo s področja arhitekturnega projektiranja in OPPN, lahko neopravljene vsebinske sklope ponovno opravlja na popravnem izpitu.
 - ZAPS za popravni izpit iz splošnega dela praviloma organizira dva dodatna roka, in sicer v 1–3 mesecih po rednem spomladanskem ali jesenskem roku.
 - Kandidat lahko popravni izpit opravlja največ dvakrat in najpozneje v dveh letih od dne, ko celotnega izpita prvič ni opravil.
 - K popravnemu izpitu se je treba prijaviti in priložiti dokazilo o plačilu prijavnine.

- Neopravljen strokovni izpit**
- Izpit ni opravljen, če kandidat ne opravi uspešno vsaj treh vsebinskih sklopov ustnega izpita.
 - Izpit ni opravljen, če kandidat ne opravi uspešno zagovora obeh izpitnih nalog.
 - Izpit ni opravljen, če ga kandidat ne opravi v dveh letih od začetka opravljanja oziroma ne pristopi k ustnemu izpitu.
 - O neopravljenem izpitu ZAPS izda sklep.
 - V primeru ponovne prijave k strokovnemu izpitu o priznanju že opravljenega dela izpita odloči izpitna komisija, ZAPS nato izda odločbo.

- Odjava od opravljanja ustnega izpita**
- Ko kandidat že prične opravljati strokovni izpit, se lahko od ustnega dela izpita odjavi najmanj sedem dni pred razpisanim rokom, na dan ustnega izpita pa le, če gre za upravičljiv razlog za izostanek. V takem primeru mora kandidat v osmih dneh predložiti ustrezna dokazila o upravičenosti izostanka.
 - Če kandidat k ustnemu izpitu ne pristopi in odjave ni podal v predpisanem roku, izpit ni opravljen.
 - Če kandidat do skrajnega roka za oddajo pisnih nalog ne odda popolne pisne naloge, se šteje, da se je od ustnega izpita odjavil.
 - Za ponovno prijavo k ustnemu izpitu je treba oddati prijavnico.

LITERATURA

Posebni del: strokovno področje arhitekturnega projektiranja
Seznam predpisov
<https://zaps.si/poklicna-praksa/zakonodaja/graditev/>
Obvezni standardi
<https://zaps.si/poklicna-praksa/zakonodaja/obvezni-standardi/>
Seznam vprašanj
https://zaps.si/wp-content/uploads/2024/10/Seznam-predpisov-in-vprasanja_PA_sept2024.pdf
Priročnik o načrtovanju požarne varnosti (Aleš Glavnik, Aleš Jug, IZS)
https://www.izs.si/assets/media/izsnovo/2021/MST/IZS_Prirocnik_Pozarna_varnost_junij_2021_www.pdf

Posebni del: strokovno področje podrobnega prostorskega načrtovanja
Seznam predpisov
<https://zaps.si/poklicna-praksa/zakonodaja/prostor/>
Tipologija stavb (2019)
<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/Tipologija-stavb.pdf>
Regulacijski elementi (2020)
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/regulacijski_elementi.pdf
Zeleni sistem v mestih in naseljih: Usmerjanje razvoja zelenih površin (2020)
<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf>
Mirujoči promet v urbanih naseljih (2020)
<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/Mirujoci-promet-v-urbanih-naseljih.pdf>
Morfologija – priročnik
<https://podatki.gov.si/dataset/morfologija-prirocnik>
Urbanistično oblikovalska merila za načrtovanje gradbene parcele z mešanjem dejavnosti
<https://podatki.gov.si/dataset/urbanisticno-oblikovalska-merila-za-nacrtovanje-gradbene-parcele-z-mesanjem-dejavnosti-studija>
Javne odprte grajene površine
<https://podatki.gov.si/dataset/javne-odprte-grajene-povrsine-studija>
Participativno urejanje odprtega javnega prostora
https://podatki.gov.si/dataset/participativno-urejanje-odprtega-javnega-prostora-studija?resource_id=e8eb7d8f-452b-43c5-8d7d-cd89134a019b
Odlok o urejenosti naselij in krajine – priporočila
<https://podatki.gov.si/dataset/odlok-o-urejenosti-naselij-in-krajine-priporocila-studija>

Splošni del
Seznam predpisov
<https://zaps.si/poklicna-praksa/zakonodaja/splosna-zakonodaja/>

Splošni del I in II
Seznam vprašanj
https://zaps.si/wp-content/uploads/2024/11/Seznam-predpisov-in-vprasanja_SPLOSNI-DEL_2024.pdf

Organizacija in načrtovanje gradbene parcele, MOPRS
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Graditev/prirocnik_gradbene_parcele.pdf
Priročnik za projektiranje manjših rekonstrukcij, IZS
https://www.izs.si/assets/media/izsnovo/2025/IZS_Prirocnik-za-projektiranje-manjsih-rekonstrukcij_09.2025-FINAL-za-objavo.pdf

Splošni del III
Gradbene kalkulacije z osnovami operativnega planiranja in obračunom gradnje objektov (Štefan Žemva, CPU)
Gradbeni priročnik (Aleksandra Velkovrh, OZS, Sekcija gradbincev)
Priročnik za nadzor pri gradnji (Anton Šajna, IZS)
https://arhiv.izs.si/fileadmin/dokumenti/publikacije-IZS/Prirocniki_IZS/IZS_Prirocnik_za_nadzor_pri_gradnji-koncna.pdf
Standardizirani opisi del, materialov in opreme za stavbe (SODMOS) (IZS)
Priročnik za vodenje gradenj (Janko Rozman, OZS, Sekcija gradbincev)
Tolerance v gradbeništvu (OZS, Sekcija gradbincev)
Pravila za merjenje in obračun gradbenih del (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za zemeljska in kanalizacijska dela (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za betonska in armiranobetonska dela (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za zidarska dela (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za tesarska dela (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za zunanje prevoze in notranje prenose (OZS, Sekcija gradbincev)
Dopolnitve gradbenih normativov (OZS, Sekcija gradbincev)
Normativi za suhomontažno gradnjo (OZS, Sekcija gradbincev)
Strokovna pravila za pečarska dela (OZS, Sekcija gradbincev)
Strokovna pravila za keramičarske obloge na balkonih in terasah (OZS, Sekcija gradbincev)

PRILOGA 1

Merila za referenčno delo s področja arhitekturnega projektiranja

Referenčno delo se mora nanašati na zahteven ali manj zahteven objekt, glede na opredelitve v *Uredbi o razvrščanju objektov* (*Uradni list RS*, št. 96/22) in klasifikaciji CC-SI:

- 111 – enostanovanjske stavbe
- 112 – večstanovanjske stavbe
- 113 – stanovanjske stavbe za posebne družbene skupine
- 121 – gostinske stavbe
- 122 – poslovne in upravne stavbe
- 123 – trgovske stavbe in stavbe za storitvene dejavnosti
- 124 – stavbe za promet in stavbe za izvajanje komunikacij
- 125 – industrijske in skladiščne stavbe
- 126 – stavbe splošnega družbenega pomena
- 127 – druge nestanovanjske stavbe

Referenčna dela za novogradnje morajo obravnavati vsaj dve različni vrsti objektov (npr.: če dve referenčni deli spadata v klasifikacijsko vrsto 11, mora biti tretje znotraj vrste 12, ali obratno – dve 12, tretje 11). Pri tem naj imata vsaj dva objekta minimalno 600 m² neto tlorisne površine.

Za referenčno delo, ki obravnava prenovo oziroma rekonstrukcijo objekta, velja, da je ustrezno, če gre za vsebinsko in arhitekturno prenovo (spremembe namembnosti, modernizacija, tlorisne spremembe glede na drugačne vsebine, spremembe fasad ...). Zgolj statina, energetska in požarna prenova objekta ne zadošča. Tudi za objekte prenove velja, da morata imeti vsaj dva minimalno 600 m² neto tlorisne površine.

- Obvezna vsebina:*
- DGD – projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja
 - PZI – projektna dokumentacija za izvedbo del (zbirni načrt in načrt arhitekture)

* Če so referenčna dela izdelana po stari zakonodaji (do 1. 6. 2018), se odda načrt PGD (vodilna mapa – 0, načrt arhitekture – 1) in deloma PZI (fasadni pas – detajl, M = 1 : 25, sestava obodnih in etažnih konstrukcij).

PRILOGA 2

Vsebina pisne naloge s področja arhitekturnega projektiranja

- 1: **določitev osnovnih lastnosti objekta in prostora umeščanja:**
 - 1.1: pregled, fotodokumentiranje in analiza lokacije, zemljišč za gradnjo in objektov
 - 1.2: razvrstitev objektov in njihovih delov
 - 1.3: zmogljivost posameznih objektov in njihovih delov
 - 1.4: vrsta gradnje objektov in njihovih delov
 - 1.5: analiza pogojev prostorskih aktov
 - 1.6: analiza pogojev predpisov o bistvenih in drugih zahtevah, ki:
 - vplivajo na umeščanje objektov
 - vplivajo na druge rešitve
- 2: **zasnova postopka projektiranja, gradnje in uporabe objekta:**
 - 2.1: zasnova in variantne rešitve
 - 2.2: ocena vrednosti gradnje
 - 2.3: pridobivanje pogojev in mnenj ter dovoljevanje gradnje
 - 2.4: načrtovanje za izvedbo gradnje
 - 2.5: tehnični pogoji in popis za izvedbo gradnj
 - 2.6: prijava pričetka gradnje
 - 2.7: spremljanje in dokončanje gradnje
 - 2.8: dovoljevanje uporabe

- 3: **izdelava projektne dokumentacije:**
- 3.1: idejna arhitekturna zasnova z variantnimi rešitvami v M = 1 : 100
 - tekstualni del z naslovnico, analizo in opisi osnovnih značilnosti, zmogljivosti in tehničnih rešitev
 - grafični del z lokacijskim prikazom in tehničnim prikazom
 - grafični del s predstavitvijo prostorske rešitve
 - 3.2: dokumentacija za pridobitev projektnih in drugih pogojev
 - tekstualni del z obrazci in opisi
 - grafični del z lokacijskimi prikazi
 - tehnični prikazi
 - 3.3: dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja
 - tekstualni del z obrazci, izjavami, tehničnim poročilom in spiskom mnenjedajalcev
 - grafični del z lokacijskimi prikazi
 - tehnični prikazi

- 3.4: dokumentacija za izvedbo gradnje
 - 3.4.1: zbirni načrt, brez inštalacijskih delov
 - tekstualni del z obrazci, izjavami in tehničnim poročilom
 - grafični del z lokacijskimi prikazi
 - 3.4.2: načrt arhitekture za stavbo in odprte površine
 - tekstualni del z obrazci, izjavami in opisi tehničnih rešitev
 - risbe s prikazi tehničnih rešitev
 - detajli ter fasadni pas z opisi in navodili za izvedbo
 - 3.4.3: zasnove, elaborati in ocene po drugih predpisih
 - načrt ravnanja z gradbenim odpadom
 - zasnova požarne varnosti
 - elaborat gradbene fizike
 - ocena zvočne izolativnosti
- 3.5: dokumentacija za razpis za izbiro izvajalca
 - 3.5.1: tekstualni del z opisi in popis
 - 3.5.2: grafični del z lokacijskimi in tehničnimi prikazi

PRILOGA 3

Merila in obvezna vsebina za referenčno delo s področja OPPN

Merila: Kompleksnost prostorske ureditve se določa s točkovanjem posameznih kriterijev z ocenami 1–5 v skladu s tabelo:

Velikost območja	< 0,5 ha	0,5–1 ha	1–2 ha	2–3 ha	> 3 ha
	1	2	3	4	5
Število objektov	< 3	4–7	8–10	11–15	> 15
	1	2	3	4	5
Število različnih namenov uporabe stavb	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
FIZ	< 0,5	< 1	< 2	< 3	> 3
	1	2	3	4	5

Točke posameznih kriterijev se seštejejo, in če njihova vsota dosega ali presega 8, se OPPN ocenjuje kot ustrezno referenčno delo.

Vsebina referenčne dela s področja podrobnega prostorskega načrtovanja (OPPN)

Vsebino OPPN določa *ZUreP-3*, zato mora biti referenčni OPPN pripravljen v skladu z njegovim 127. členom (vsebina OPPN), pa tudi v skladu s členoma 63 in 64, ki govorita o obveznosti izdelave strokovnih podlag za prostorske akte. Referenčni OPPN mora tako vsebovati tri vsebinske sklope, s katerimi kandidat dokazuje sposobnost vodenja izdelave OPPN in strokovnih podlag zanj:

1. **Analitični del**, v katerem se ugotovijo in analizirajo podatki, problemi, razvojne potrebe in možnosti, stanje glede fizičnih lastnosti, prepoznavnih značilnosti in pravnega stanja prostora ter ranljivost prostora; ugotovijo se tveganja ter pričakovani vplivi na posamezne sestavine prostora in okolja, pričakovani učinki na gospodarski razvoj in socialno okolje, analizirajo se prostorske, tehnične in tehnološke možnosti načrtovane prostorske ureditve.
2. **Strokovno rešitev** načrtovanih prostorskih ureditev, izbrano med več variantami, med katerimi sta bila opravljena primerjava in vrednotenje z namenom izbire najustreznejše variante; izbrana strokovna rešitev je podlaga za izdelavo OPPN.
3. **OPPN** kot pravni akt, ki vsebuje grafični in tekstualni del, z vsebino po 127. členu *ZUreP-3*.

Analitični del iz sklopa 1 in strokovna rešitev iz sklopa 2 sodita k strokovnim podlagam, sklop 3 pa zajema sam OPPN. Kot popolno referenčno delo se šteje le predložitev vseh treh sklopov.

Vse tri zahtevane vsebinske dele lahko kandidat predloži v okviru enega samega referenčnega OPPN, če pa tega ne more storiti, lahko sposobnost izdelave strokovnih podlag dokazuje iz procesa izdelave drugih OPPN.

Na primer:

Ad 1: Analizo prostora, podatkov in pravne podlage lahko predloži tudi iz strokovnih podlag za OPPN, pri katerem kasneje ni več sodeloval.

Ad 2: Strokovno rešitev lahko predloži tudi kot zmagovalno rešitev z natečaja, če je ta rešitev postala podlaga za pripravo kasneje sprejetega OPPN, pri izdelavi katerega sam ni sodeloval. Namesto natečajne rešitve lahko kandidat predloži tudi najmanj dve variantni rešitvi z opravljenim vrednotenjem in izbiro najustreznejše variante, na podlagi katere je bil izdelan kasneje sprejeti OPPN, pri izdelavi katerega ni več sodeloval.

Ad 3: Za referenčni OPPN lahko kandidat predloži tudi takšnega, pri katerem ni bil med izdelovalci njegovih strokovnih podlag, če lahko oba sklopa strokovnih podlag predloži iz drugih OPPN (opisano pod točkama ad 1 in ad 2).

Referenčni OPPN mora biti veljaven, kar pomeni, da je bil že sprejet na občinskem svetu in objavljen v uradnem glasilu. Referenčni OPPN do leta prijave na strokovni izpit ne sme biti starejši od 15 let.

Če se referenčna analiza prostora in referenčna strokovna rešitev predložita v sklopu drugih OPPN, ne tistega, ki ga kandidat odda za referenčno delo, morata biti ravno tako del sprejetega OPPN in morata obravnavati dovolj kompleksno ureditev.

PRILOGA 4

Vsebina pisne naloge s področja OPPN

Pisna naloga s področja urbanističnega načrtovanja se nanaša na izdelavo OPPN, njen obseg in vsebina pa sta prilagojena naravi strokovnega izpita. Kandidat v pisni nalogi dokazuje veščino na področju treh osnovnih sestavin OPPN. To so:

1. analiza konteksta prostora, podatkov in pravne podlage
2. koncipiranje idejne rešitve, na podlagi katere se izdelava OPPN
3. izdelava ključnih vsebin OPPN kot pravnega akta

Za izdelavo naloge iz OPPN ZAPS zagotavlja geodetske načrte, ki zajemajo enote urejanja prostora (ali njihove dele) iz OPN.

Pisna naloga iz OPPN se izdelava za območje urejanja, ki ga za konkretni OPPN določa OPN. Pri programski namembnosti ter načrtovanju objektov in zunanjih površin se upoštevajo usmeritve iz OPN za območje urejanja obravnavanega OPPN.

Pisna naloga se izdelava v grafični in besedilni obliki.

Obvezna vsebina

Sklop 1: analitični del

Ugotovijo in analizirajo se podatki o stanju prostora, problemi, razvojne potrebe in možnosti, stanje glede fizičnih lastnosti in pravnega stanja prostora ter ranljivost prostora, prav tako se ugotovijo tveganja in pričakovani vplivi na posamezne sestavine prostora in okolja ter tehnične in tehnološke možnosti načrtovanih prostorskih ureditev.

Analiza naj obsega najmanj:

- prikaz in opis lege obravnavanega območja ter njegove vpetosti v širše okolje,
- analizo obstoječe grajene strukture, pa tudi drugih fizičnih, funkcionalnih in zaznavnih lastnosti prostora,
- analizo opremljenosti območja z gospodarsko javno infrastrukturo in analizo dostopa do družbene infrastrukture,
- analizo območij varovanja,
- analizo pravne podlage in hierarhično višjega prostorskega akta.

Po opravljeni analizi se na podlagi sinteze ugotovitev oblikujejo izhodišča, ki so podlaga za izdelavo rešitve.

Sklop 2: variantna idejna rešitev in izbira najustreznejše rešitve

Izdela se idejna rešitev prostorske ureditve, in sicer v najmanj dveh variantah. Sledi primerjalno vrednotenje variant, nato pa izbira najustreznejše in njena utemeljitve. Ta varianta je podlaga za izdelavo prostorskega akta.

Sklop 3: izdelava OPPN

Ta obsega strokovnemu izpitu prilagojeno vsebino in obliko OPPN (za razliko od predpisane). Pripraviti je treba:

- besedilni del (v obliki odloka s pisnimi pogoji za izvajanje načrtovane prostorske ureditve)
- prikaz območja urejanja na geodetskem načrtu (M 1 : 500)
- prikaz ureditvene situacije na geodetskem načrtu, z uporabo elementov regulacije (M 1 : 500)
- prikaz značilnega prereza skozi območje
- prikaz gradbenih parcel in območja javnega dobra (M 1 : 500)

VODNIK ZA STROKOVNI IZPIT
Izpitni program za pooblaščenega arhitekta

Elektronska izdaja
Cobiss ID

Avtorji: **Bogdana Dražič, Slavko Gabrovšek, Katja Židan, Vlado Krajcar,**
Robi Lesnik

Oblikovanje: **Matej Zorec**

Jezikovni pregled: **Katja Paladin**

Založila: **Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije**

Vse pravice pridržane.

Ljubljana, 2026